

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแนวทาง ความถูกต้องตามแนวคิด ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของการบริหาร โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การพัฒนาแนวทางของการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2
2. การศึกษาความถูกต้องตามแนวคิดของแนวทางการบริหาร โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 1 และ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2
3. การศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการบริหาร โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 1 และ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2
4. การศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหาร โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

1. การศึกษาแนวทางการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

การดำเนินการขั้นการศึกษาแนวทาง ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

ศึกษาค้นคว้าเอกสารเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหาร โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาของหน่วยงานและนักวิชาการ แล้วนำมาสังเคราะห์ขั้นตอนกระบวนการและกิจกรรมของแนวทางการบริหาร โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยมาเป็นแบบสอบถามความถูกต้องตรงตามแนวคิดของแนวทางการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา มาจัดทำแบบสอบถามความถูกต้องของแนวทางการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบสอบถามฉบับร่างเพื่อให้ประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องชัดเจน ก่อนนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความสอดคล้องเกี่ยวกับความตรงเชิงเนื้อหาโครงสร้าง และหลักวิชาต่อไป

2. การศึกษาความถูกต้องตามแนวคิดของแนวทางการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

การดำเนินการขึ้นความถูกต้องตามแนวคิด ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

ผู้วิจัยทำแบบสอบถามความถูกต้องตามแนวคิดของแนวทางการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ได้รับข้อเสนอแนะจากประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์มาปรับปรุงแก้ไขและตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนอีกครั้ง โดยตรวจสอบความสอดคล้องเกี่ยวกับความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้าง และหลักวิชา แล้วนำแบบสอบถามความถูกต้องตามแนวคิดของแนวทางการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นฉบับสมบูรณ์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องของแนวทางการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา

ประชากร ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ คือผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษา ที่มีความรู้ทางด้านการศึกษา สามารถตรวจสอบ ให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำเครื่องมือในการวิจัยได้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความถูกต้องตามแนวคิดของแนวทางการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้าง และหลักวิชาของแนวทางการบริหาร โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา แสดงความคิดเห็นว่า “เห็นด้วย” “ไม่แน่ใจ” หรือ “ไม่เห็นด้วย” และข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตเพิ่มเติม โดยการนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

ผู้วิจัยจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

นำแบบสอบถามความถูกต้องตามแนวคิดของแนวทางการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ได้รับคืนมาจำนวน 5 ฉบับ ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนตามเนื้อหา

นำแบบสอบถามความถูกต้องตามแนวคิดของแนวทางการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำแบบสอบถามความถูกต้องตามแนวคิดของแนวทางการบริหาร โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งค่าที่ได้อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 (ภาคผนวก ง)

3. การศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร

สถานศึกษาช่วงชั้นที่ 1 และ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

การดำเนินการขั้นความเหมาะสม ผู้วิจัยมีการดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ผู้วิจัยนำผลจากการตรวจสอบความสอดคล้องเกี่ยวกับความถูกต้องตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างและหลักวิชา จัดทำเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการบริหาร โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการนำผลจากการวิเคราะห์ความถูกต้องตามแนวคิดของแนวทางการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา มากำหนดเป็นประเด็นคำถาม นำแบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาให้ประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำแบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษามาปรับปรุงแก้ไข และจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ นำแบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน ตรวจสอบแนวทางความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา

ประชากร คือ ผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่ศึกษานิเทศก์ หัวหน้ากลุ่มงาน จำนวน 41 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน ใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยให้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่ศึกษานิเทศก์ หัวหน้ากลุ่มงาน จำนวน 10 คน แสดงความคิดเห็น ในแบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบสอบถามปลายปิดชนิดประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยกำหนดระดับความเหมาะสมเป็นน้ำหนักคะแนนตามวิธีของลิเคิร์ท (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 107) ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง ระดับความเหมาะสมมากที่สุด หรือร้อยละ 81-100
 ระดับ 4 หมายถึง ระดับความเหมาะสมมาก หรือร้อยละ 61-80
 ระดับ 3 หมายถึง ระดับความเหมาะสมปานกลาง หรือร้อยละ 41-60
 ระดับ 2 หมายถึง ระดับความเหมาะสมน้อย หรือร้อยละ 21-40
 ระดับ 1 หมายถึง ระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด หรือร้อยละ 1-20

ตัวอย่างแบบสอบถาม

	รายการ	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
	การบริหารงานวิชาการ					
1.	หลักนิติธรรม					
	1.1 จัดระบบโครงสร้าง เกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานการศึกษาตาม หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินของสำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)					

ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการ
 บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ให้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์
 ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารโดยใช้
 หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบแนวทางการบริหารงานโดยใช้
 หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ
 ด้วยตนเอง เพื่อชี้แจงและขอความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของ
 ผู้บริหารสถานศึกษาเพิ่มเติม

ผู้วิจัยจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน ตรวจสอบความเรียบร้อย ความถูกต้อง และความสมบูรณ์
2. นำแบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารโดยใช้
 หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่สมบูรณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูล
3. นำข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารโดยใช้
 หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาไปวิเคราะห์ เพื่อคำนวณหาค่ามัธยฐาน และค่าพิสัย

ระหว่างควอไทล์ เกณฑ์ในการพิจารณาแนวทางการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา คือค่ามัธยฐานมากกว่า 3.50 ขึ้นไป ซึ่งค่าที่ได้อยู่ระหว่าง 4.16 – 5.00 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ไม่เกิน 1.00 ซึ่งค่าที่ได้อยู่ที่ 0.00 – 1.00 จึงถือว่าเป็นรายการที่เหมาะสม (ยุทธ ไภยวรรณ. 2544 : 146)

4. การศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร

สถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

การดำเนินการขั้นความเป็นไปได้ ผู้วิจัยมีการดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ผู้วิจัยนำผลจากความเหมาะสมของแนวทางการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา มาจัดทำเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาให้ถูกต้องสมบูรณ์ แล้วนำไปให้ประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนตามเนื้อหาและทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำแล้วจัดทำเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วนำแบบสอบถามความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 1 และ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 208 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 134 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย คำนวณโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (ยุทธ ไภยวรรณ. 2544 : 104)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 เกี่ยวกับความเป็นไปได้ ของแนวทางการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ พิจารณาว่าแนวทางที่ระบุในข้อคำถามนั้น โดยกำหนดระดับความเป็นไปได้เป็นน้ำหนักคะแนนตามวิธีของลิเคิร์ต (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 107)

ระดับ 5 หมายถึง	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในโรงเรียน ความเป็นไปได้ประมาณร้อยละ 81-100
ระดับ 4 หมายถึง	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในโรงเรียน ความเป็นไปได้ประมาณร้อยละ 61-80

ระดับ 3 หมายถึง	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในโรงเรียน ความเป็นไปได้ประมาณร้อยละ 41-60
ระดับ 2 หมายถึง	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในโรงเรียน ความเป็นไปได้ประมาณร้อยละ 21-40
ระดับ 1 หมายถึง	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในโรงเรียน ความเป็นไปได้ประมาณร้อยละ 1-20

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อ	รายการ	ระดับความเป็นไปได้				
		5	4	3	2	1
	การบริหารงานวิชาการ					
2	หลักคุณธรรม					
	2.1 จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อช่วยเหลือนักเรียน อย่างทั่วถึง					

ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการ
บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ให้ออกหนังสือถึง ผู้อำนวยการสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ผู้บริหารสถานศึกษาที่เปิด
ปฏิบัติการสอน ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2
เพื่อพิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหาร โดยใช้หลักธรรมาภิบาล
ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

ผู้วิจัยจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากผู้บริหารสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มาตรวจสอบความเรียบร้อยและความ
ถูกต้องความสมบูรณ์ในการตอบแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความเรียบร้อยของแบบสอบถามแล้วนำแบบสอบถาม
ที่สมบูรณ์ไปลงรหัสและนำไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อ
วิเคราะห์ หาค่าเฉลี่ยและ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการพิจารณาความเป็นไปได้ของแนวทางการ
บริหาร โดยใช้ หลักธรรมาภิบาลใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยใช้การทดสอบด้วยค่า $t - test$

เพื่ออ้างอิงค่าเฉลี่ยไปยังกลุ่มประชากร โดยกำหนดค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นในแนวทางแต่ละข้อและต้องมีค่าน้อย 3.50 ซึ่งค่าที่ได้อยู่ระหว่าง 4.19 -4.63 จึงถือว่าแนวทางมีความเป็นไปได้

จากการดำเนินงานสามารถสรุปการดำเนินการวิจัยการพัฒนาแนวทางการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ดังภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 การพัฒนาแนวทางการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2